

(၂၀၁၈)ခုနှစ်၊ ကမ္ဘာ့သွေးလှူရှင်များနေ့အခမ်းအနားတွင်  
ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး  
ပြောကြားသော အဖွင့်နှုတ်ခွန်းဆက်စကား ကောက်နုတ်ချက်

သူနာပြုတက္ကသိုလ်၊ ရန်ကုန်မြို့

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၆)ရက်

- ပထမဆုံးပြောလိုတာကတော့ ဒီအခမ်းအနားကျင်းပရခြင်းရဲ့ရည်ရွယ်ချက်တွေက အလွန်ကောင်းပါတယ်။ အခမ်းအနားကျင်းပရခြင်းရဲ့ရည်ရွယ်ချက်များအနေနဲ့ သွေးလှူရှင်များဟာ မွန်မြတ်တဲ့စေတနာနဲ့ သွေးလှူဒါန်းခြင်းဖြင့် လူနာများရဲ့ အသက်ကယ်တင်နိုင်ခဲ့တာအတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဂုဏ်ပြုဖော်ပြလိုခြင်း၊ စေတနာသွေးလှူရှင်များတိုးပွားရေး ဆောင်ရွက်လိုခြင်း၊ သွေးဘဏ်လုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေရတဲ့ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ လိုအပ်တဲ့သွေးလှူဒါန်းမှုကို စေတနာသွေးလှူရှင်များထံမှ (၁၀၀) ရာခိုင်နှုန်းလောက် ရရှိထောက်ပံ့နိုင်ဖို့အတွက် အလေးထားဆောင်ရွက်လိုခြင်းတို့ ဖြစ်ပါတယ်။
- ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ပထမဆုံးအနေနဲ့က အမျိုးသားသွေးနှင့် ဆပ်စပ်ပစ္စည်းများဆိုင်ရာ မူဝါဒ (National Blood Policy) ရှိဖို့လိုပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (အမျိုးသားသွေးဌာန) အနေနဲ့လုပ်နေတာ တော်တော်ပြီးမြောက်နေပြီဖြစ်လို့ ဆက်ပြီးလုပ်ဖို့လိုပါတယ်။ နောက်ဆုံးပြင်ဆင်ချက် (final version) ပြီးရင် မူဝါဒတစ်ခုချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမယ့်လမ်းစဉ်အတိုင်း နောက်ဆုံးအစိုးရအဖွဲ့အစည်းအဝေးမှာ အတည်ပြုဖို့လိုပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ National Blood Policy ရှိမှသာ ကျွန်တော်တို့ သွေးနှင့်ဆပ်စပ်ပစ္စည်းများ အကုန်လုံးအတွက်လုပ်ဖို့က ဆက်ပြီးလမ်းပြမြေပုံချပေးလို့ရပါတယ်။ မူဝါဒမရှိဘဲနဲ့ လုပ်လိုက်တဲ့အခါမှာ ဖြစ်ကတက်ဆန်းဖြစ်ပြီး ဟိုသွား၊ ဒီသွား ဟိုကိုဦးတည်၊ ဒီကိုဦးတည်ဖြစ်နေပါမယ်။ National Blood Policy နဲ့ plan of action (သို့မဟုတ်) roadmap (သို့မဟုတ်) framework ကို အမြန်လုပ်ဖြစ်ဖို့လိုပါတယ်။
- အဲဒါကိုကြည့်လိုက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ဒါကို အမြန်ဆုံးဆက်လုပ်ပါမယ်၊ ဒါမှသာ အမျိုးသားသွေးလှူဘဏ်ကဝန်ထမ်းတွေကြိုးစားရတာ ကြိုးစားကျိုးနပ်ပါမယ်။ သူတို့ရဲ့ အနာဂတ်ဆောင်ရွက်မယ့် လုပ်ငန်းတွေ၊ ရည်ရွယ်ချက်တွေနဲ့ အားလုံးပီပြင်လာပါမယ်။ မဟုတ်လို့ရှိရင် လုပ်တော့လုပ်တယ် ဒီလိုပဲအခြားစီမံကိန်းတစ်ခုလိုပဲ လုပ်တာဖြစ်နေပါမယ်။ ဘာကြောင့် ဒီစကားကိုပြောရလဲဆိုတော့ သွေးနှင့်သွေးပစ္စည်းတွေက လူတိုင်းအတွက်အရေးကြီးပါတယ်၊ ကျွန်တော့်အတွက်

လည်းအရေးကြီးသလို လူမှုရေးဝန်ကြီးအတွက်လည်း အရေးကြီးပါတယ်။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကစ ဘယ်သူဟာ ဘယ်အချိန်မှာဘာဖြစ်မယ်ဆိုတာ ပြောလို့မရပါဘူး။ အနည်းဆုံး ခွဲစိတ်ရမယ်ဆိုရင် သွေးကလိုမှာဖြစ်ပါတယ်။

- သွေးဟာ ထိပ်ဆုံးက နိုင်ငံတော်သမ္မတအဆင့်ကနေမှ လမ်းပေါ်မှာရှိတဲ့လူအထိ လူတိုင်းအတွက် အရေးကြီးတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေအားလုံးသိဖို့လိုပါတယ်။ ဒါမှသာ သွေးလှူ ချင်စိတ်လည်းရှိလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်က National Blood Policy ဖြစ်လာရင် National Blood System ဆိုတာပေါ်လာမယ် ပီပီပြင်ပြင်ပေါ်လာပါမယ်။ ဗဟိုမှာဘယ်လို ရှိရမယ်၊ State and Region level တွေမှာ ဘယ်လိုရှိရမယ်၊ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံတွေနဲ့ ဘယ် လိုရှိမယ်၊ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံတွေကို ဘယ်လောက်ထိပေးမယ်၊ ဘယ်လောက်အတိုင်းအတာ ထိ ပေးလုပ်မယ်၊ ဒါတွေအကုန် ပေါ်ပေါက်လာပါတော့မယ်။ ဒီ Blood နဲ့ပတ်သက်တဲ့ဟာ လုံးဝ ပီပြင်လာပါတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှာတော့ (၂)နှစ်တစ်ခါ work plan ဆွဲပါတယ်။ WHO Program တွေ အတွက် ဘတ်ဂျက်တွေလည်း အကုန်ချထားပြီးပြီ၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီမှာရှိတဲ့ တစ်ချို့လုပ်ငန်းတွေ က ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ အခြေအနေအချိန်အခါနဲ့ သိပ်မကိုက်ပါဘူး။ အဲဒီမကိုက်တဲ့လုပ်ငန်း တွေကိုမလုပ်ဘဲနဲ့ သွေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့လုပ်ငန်းကိုလုပ်ဖို့ ဘတ်ဂျက်ကိုလျာထားရင်ရပါတယ်။ အဲဒီဘတ်ဂျက်က လက်ထဲမှာရှိနေတာပါ။ အဲဒါတွေလုပ်ဖို့ရှိပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်က သွေးနဲ့ သွေးဘက်ဆိုင်ရာပညာရပ်တွေကို ပိုပြီးတော့လုပ်တော့မယ်ဆိုရင် ပထမဆုံး ကျွန်တော်တို့ပြန် ကြည့်ရမှာက ဆေးတက္ကသိုလ်မှာသင်တဲ့ curriculum မှာဘယ်လောက်ထိ သွေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အကြောင်းအရာကို သင်ကြားသလဲဆိုတာ hematologists တွေနဲ့ပေါင်းပြီး ပြန်ပြီးတော့ဆန်း စစ်စေချင်ပါတယ်။ လုပ်တဲ့အခါမှာ clinical perspective နဲ့ public health perspective (၂)ဘက်စလုံးကို ပြန်ပြီးကြည့်ပါ။ ပြင်သင့်တာပြင်ပါမယ်၊ ထည့်သင့်တာထပ်ထည့်ပါမယ်။ ဒါမှသာ အောင်ပြီးထွက်လာတဲ့ ဆရာဝန်တွေသိလာပါမယ်၊ ကျွန်တော်တို့ဆရာဝန်ဖြစ်လာပြီး ဘာမှသိပ် မသိပါဘူး။ Blood transfusion စကားလုံးနဲ့ De Gruchy စာအုပ်ရှိတယ်၊ အဲလောက်ပါပဲ။ ဆေးကျောင်းတင်မကဘူး၊ University of Pharmacy မှာရှိတဲ့ pharmacist တွေကိုလည်း ဘယ်လောက်ထိသင်ရမလဲ၊ Medical technologists, lab technicians တွေက အများကြီး အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီနေရာမှာလည်း ဘယ်လောက်ထည့်ပြီး curriculum မှာသင်မလဲဆိုတာ ပြန်လည်ဆန်းစစ်လုပ်စေချင်ပါတယ်။

- ဒီနေရာမှာ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ မြှင့်တင်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် clinical perspective တင်မကပါဘူး၊ public health perspective က အလွန်အရေးကြီးတဲ့အတွက် ဒါကိုလည်းဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဆိုတာကို စဉ်းစားပေးပါ။ ရှေ့ဆက်ဘယ်လိုလုပ်မလဲ အဲဒါကိုလည်းအကုန်စဉ်းစားပေးပါ။ အဓိကက ဒီကိစ္စမှာဆိုရင် ကျွန်တော်မြင်တာကတော့ National Blood Bank နဲ့ Public Health နှစ်ခု တည်းလုပ်လို့မရပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ Hematologists တွေရဲ့အခန်းကဏ္ဍဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ Hematologists တွေက ဘာကိုဘယ်လောက်လုပ်ရမလဲ၊ ကျွန်တော်တို့ ထက် ဆယ်ဆမကသိပါတယ်၊ ဆရာတို့ပါဝင်ပြီး ပံ့ပိုးပေးစေချင်ပါတယ်။
- ဒါ့အပြင် ကျွန်တော်ဘာလုပ်ချင်လဲဆိုတော့ တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ပြည်နယ်တွေမှာ တစ်ရက်သင်တန်း လေးတွေ၊ သက်ဆိုင်တဲ့လူအုပ်စုလေးတွေကို ပေးစေချင်ပါတယ်။ အဲဒါလေးတွေ ဆရာတို့၊ Hematologists တွေနဲ့ blood bank အဖွဲ့တွေသွားပြီးတော့ သွေးဆိုတာဘယ်လိုလဲ၊ လှူတာ ဘာလိုတယ်၊ ဘယ်လိုစတာတွေအများကြီးပါ။ ဒါလေးတွေကို တစ်ခါတည်းစာအုပ်တစ်အုပ်ထုတ် ထားလိုက်ပါ။ စာအုပ်လေးကိုပေးပြီး သင်တန်းတစ်ရက်ပေးပါ။ ဆရာတို့က အလုပ်များတဲ့အတွက် တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ပြည်နယ်တစ်ခုကို တစ်ရက်လောက်ဆိုရင်တောင်ရပါတယ်။ ဒါမှသာ တိုင်းဒေသ ကြီးနဲ့ပြည်နယ်မှာလုပ်တဲ့ဝန်ထမ်းတွေဟာ သွေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လောက်အရေးကြီးတယ်၊ ဘာလုပ်ပေးရမယ်၊ ဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန်၊ စတာတွေ အကုန်လုံး သိမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍကိုလည်း ဒီနေရာမှာ စဉ်းစားဖို့လိုပါတယ်။ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံတွေမှာ ဘယ်လောက် အထိ ကျွန်တော်တို့ policy မထွက်သေးပေမယ့်လည်း ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ခွင့်ပြုချက်၊ ထောက်ခံချက်နှင့် လုပ်လို့ရပါတယ်။ လုပ်ရင်ဘယ်လောက်လုပ်ပိုင် ခွင့်ထားမလဲ။ ထားမယ်ဆိုရင် What are the implications? Positive implications, Negative implications အကုန်စဉ်းစားရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီသွေးတွေ အရောင်းအဝယ်လုပ်တဲ့ကိစ္စကိုလည်း လုံးဝမဖြစ်ရအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ သွေးနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျင့်ဝတ်တွေကလည်း အများ ကြီးရှိပါတယ်။
- ဒါတွေကိုလည်း အကုန်လုံး ဆရာတို့ Hematologists တွေရယ် National Blood Bank ရယ် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးရယ် အကုန်လုံးပေါင်းစပ်ပြီးစဉ်းစားပါ။ နောက် FDA လည်းပါတယ်။ သွေးပစ္စည်း တွေဝယ်ယူတာ ထောက်ခံချက်ပေးတာ၊ နောက် NHL မှာ ဝယ်တဲ့ပစ္စည်းတွေဟာ ဆရာတို့နဲ့ အများကြီးဆိုင်ပါတယ်။ ဆရာတို့တွေအကုန်လုံး ပိုင်းပြီးလုပ်ပေးစေချင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ချက် က Peace Talk တွေလုပ်သလို Health Talk လုပ်ဖို့ ကျွန်တော်ညွှန်ကြားချက်ထုတ်ပြီးပါပြီ။

မြောင်းမြကိစ္စပြီးတဲ့နောက်ပိုင်း တစ်ခါတည်း Health Talk ပေးဖို့ပြောပါ။ Health Talk ဆိုတာ အကြီးကြီးခေါ်ပြီး လုပ်ဖို့မလိုပါဘူး။

- ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးအခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေက အိမ်တိုင်ရာရောက် တောရွာ သွားတဲ့အခါမှာ မိသားစု (၂)စု (၃)စုလောက်ထိုင်ပြီးတော့စကားပြောတာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် tablet ထဲမှာပါတဲ့ အချက်အလက်တွေသုံးပြီး အဲဒါနဲ့ဆွေးနွေးမယ်၊ သွေးလွန်တုပ် ကွေးတွေအကြောင်း ပြောရင်လည်းပြောလိုက်မယ်၊ အသည်းရောင်အသားဝါအကြောင်းလည်း ထိုင်ပြောမယ်၊ ဒါလေးတွေကိုပြောတာ၊ peace talk လို ကျွန်တော်တို့ health talk က အကြီးကြီးမဟုတ်ပါဘူး။ အကြီးကြီးလုပ်ရင် ပိုက်ဆံလည်းအလွန်ကုန်ပါတယ်။ အိမ်တွေမှာသွား ပြီးတော့ လက်ဖက်ရည်လေးသောက်၊ ရေနွေးကြမ်းနဲ့ လက်ဖက်လေးနဲ့ ထန်းလျက်ကလေးနဲ့ စားပြီး ဒါမျိုးကိုပြောတာ။ အဲလိုပြောခြင်းဖြင့် ကျွန်တော်တို့ဝန်ထမ်းတွေနဲ့ပြည်သူတွေဟာ တစ်သားတည်းဖြစ်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းရဲ့သဘောထားခံယူချက်နဲ့ ရှုထောင့်တွေအကုန်လုံးသိတယ်၊ အဲဒါကို ရှမ်းပြည် နယ်မှာ စတင်လုပ်နေပါပြီ၊ ကျွန်တော်ဆီလည်း Report လာပါတယ်၊ ဒါဟာအလွန်ကောင်းပါ တယ်။ ဒါမှပြည်သူနဲ့ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဟာ တစ်ကယ့်ကို တစ်သားတည်းဖြစ်သွားမယ်၊ ပြည်သူ့ဘာလိုလဲဆိုတာကိုသိပါမယ်၊ ဒါမှမဟုတ် ကျွန်တော်တို့ဘက်ကလိုတာပဲထင်ပြီး သိပြီး သူတို့ဘက်ကမလိုအပ်ဘူးဆိုရင် အလကားပဲဖြစ်ပါမယ်၊ အဲဒါလေးတွေ များများလုပ်ဖို့ရှိပါတယ်။
- နောက် အခုသွေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး မနေ့က email အရ ဂျပန်က မစ္စတာဟီရိုနဲ့ပေါင်းပြီးတော့ အပလီကေးရှင်းတစ်ခုထည့်မယ်၊ အဲဒါကိုဆရာတို့ အချောသတ်လုပ်ပြီးပြီဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ tablet မဝေသေးခင် ထည့်ဖို့အချိန်ရှိပါတယ်။ Tablet ထဲမှာ အဲတာလေးထည့်လိုက်ရင်ပြီးပြီ၊ နှစ်သောင်းကျော်ရှိတဲ့ BHS တွေက အကုန်လုံးသိသွားပါမယ်။ သွေးနဲ့ပတ်သက်လို့၊ သွေးမှာဘာ တွေပါလဲ၊ ဘာအန္တရာယ်ရှိလဲ၊ ဘာလုပ်ရမလဲ၊ ဘာမလုပ်ရဘူးလဲ၊ သွေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘာရောဂါ တွေကူးနိုင်တယ် အကုန်လုံးပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီနေ့မှာလာပြီးတော့ တက်ရောက်ပေး တဲ့ အကြိမ် (၁၀၀)ကျော်သွေးလှူရှင်များ အများကြီးလှူတဲ့ သွေးလှူရှင်များရော၊ အချိန်ပေးပြီး တော့ အဝေးကလာတဲ့လူတွေရှိပြီး မနက်အစောကြီးထပြီးတော့လာပါတယ်။ အများကြီးပဲ အခက်အခဲမျိုးစုံကလာပြီးတော့ တက်ရောက်ပေးတဲ့အတွက်ရော ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ကျေးဇူး အထူးတင်ပါတယ်။

- သွေးနဲ့ပတ်သက်လို့ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကိုမြှင့်တင်အခါမှာ အဓိကကတော့ အသက်ကယ်တင်နေတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ National Blood Bank မှာ အလုပ်လုပ်နေသူတွေဟာ မနက်မှာရုံးလာတယ် lab မှာ ဟိုစမ်းဒီစမ်းလုပ်ပြီးရင် ပြီးပြီလို့ထင်ရင်ထင်မယ်။ သူတို့ခေါင်းထဲမှာ ဘာရှိမှာလဲ ငါတို့ဟာ လူတွေရဲ့အသက်ကို ကယ်တင်နေတာဖြစ်တယ်ဆိုတာကို မနက်ရုံးလာတဲ့အခါမှာ ကတည်းက သိရမယ်။ သူတို့က တကယ့်ကိုလက်တွေ့ကယ်နေတာပါ။ ဆရာတို့ hematologists တွေကလည်း အကုန်လုံးအသက်ကယ်တာပါ။ အဲဒါကို blood bank က သိစေချင်ပါတယ်။
- ရုံးလာပြီး မနက်လာ ညပြန်တာမဟုတ်ဘဲ လူများရဲ့အသက်ကိုကယ်နေတယ်ဆိုတာကို သိစေချင်ပါတယ်။ ဒါဗုဒ္ဓဘာသာတရားအရဆိုရင် သူများအသက်ကိုကယ်တာ ကုသိုလ်ဖြစ်သလို အခြားဘာသာတွေမှာလည်း အသက်ကယ်တယ်ဆိုတာ သူတို့အကုန်လုံး တန်ဖိုးထားကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဘယ်ဘာသာမဆို ဒါဟာအလွန်ကောင်းမွန်တဲ့ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။
- မပြောမဖြစ်အရေးကြီးတဲ့အချက်တွေကတော့ ပဏာမအချက်အနေနဲ့ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က ပြောတာ သွေးဟာ လုံလောက်မှုရှိဖို့လိုပါတယ်။ ဒါကိုဘယ်သူလုပ်ပေးနေလဲဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ National Blood Bank ကမဟုတ်ပါဘူး။ သွေးလှူရှင်တွေနဲ့ သွေးလှူရှင်တွေကို လှူအောင် လှုံ့ဆော်စွမ်းဆောင်ပေးနေတဲ့လူတွေဖြစ်တဲ့အတွက် သူတို့ကို ကျွန်တော်တို့ကျေးဇူးတင်ရမယ်။ လှူအောင်စည်းရုံးပြီးတော့ နယ်တွေမှာ၊ ရပ်ကွက်တွေမှာလုပ်ပေးတဲ့သူတွေကို ကျေးဇူးတင်ရမယ်။ သူတို့ကြောင့်သာ လုံလောက်တဲ့သွေးကို National Blood Bank ကရပါတယ်။ Blood bank က ရတာနဲ့မပြီးသေးဘဲ blood bank ကို ကျေးဇူးတင်ရမှာက logistical management, proper storage စသဖြင့် အကုန်လုံးကို blood bank က လုပ်ပေးတာပါ။ လူအများက လှူလိုက်တဲ့သွေးဟာ အကျိုးရှိစွာ အန္တရာယ်ကင်းစွာနဲ့ ပြည်သူတစ်ယောက်ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ထဲကို ရောက်သွားမယ်၊ လှူတဲ့သူက ဘယ်လောက်လှူလှူ၊ ယူနစ်တစ်သိန်းပဲလှူလှူ National Blood Bank မှာ storage က ပြဿနာဖြစ်လာတာပဲဖြစ်ဖြစ် logistical problem ကြောင့် နှောင့်နှေးပြီးတော့ လူနာဆီကို (၂)နာရီလောက်၊ (၁)နာရီလောက်တောင်နောက်ကျရင် လူနာသေဆုံးနိုင်ပါတယ်။
- တကယ်လိုတဲ့အခါမှာဆိုရင် မိနစ်ပိုင်းနောက်ကျလို့ သေတဲ့လူနာရှိပါတယ်။ အဲဒါတွေမဖြစ်အောင်တော့ National Blood Bank နဲ့ ဆေးရုံအုပ်ကြီးတွေရဲ့ တာဝန်ဖြစ်ပါတယ်။ တာဝန်ဆိုတာ သူတို့ကလုပ်ပေးရင်ရပါတယ်။ သွေးရောက်လာရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ National Blood Bank ကနေပြီး ဘယ်လိုဆက်ပြီးဖြန့်ဝေပေးမလဲ၊ ဆေးရုံရောက်ပြီဆိုရင် ဆေးရုံမှာဘယ်လို store လုပ်

ပြီး ဘယ်လိုလူနာဆီကို ရောက်အောင်လုပ်မယ်၊ လက်ရှိလုပ်နေတာ ကောင်းပါတယ်။ ပိုပြီးတော့ efficiency တက်အောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုတာက ဆေးရုံအုပ်ကြီးများနဲ့ National Blood Bank တို့ သူ့ဆိုင်ရာဆိုင်ရာဆရာဝန်တွေ တိုင်ပင်ပြီးလုပ်စေချင်ပါတယ်။

- ဒုတိယအချက်အနေနဲ့ အန္တရာယ်ကင်းတဲ့သွေးကို ရဖို့ဆိုတာ National Blood Bank ရဲ့ လုပ်ငန်း အဓိကတာဝန်လို့ထင်ပါတယ်။ သွေးထဲမှာပါနိုင်တဲ့ HIV/ AIDS, Hepatitis B နဲ့ C Syphilis ပိုးတွေ မပါအောင် သူတို့ကလုံးဝတာဝန်ယူရပါတယ်။ ဒါအတွက်လည်း သူတို့လိုအပ်တဲ့ ခုနပြောတဲ့ lab equipment, lab reagents တွေပံ့ပိုးပေးနေပါတယ်။ ဆက်လက်ပြီးတော့လည်း ကျွန်တော်ပံ့ပိုး ပေးပါမယ်၊ တတိယအချက်အနေနဲ့ နောက်တစ်ခုက မှန်ကန်တဲ့သွေးအုပ်စုဟာ ထိရောက်တဲ့ ကုသမှုကို ပေးနိုင်ဖို့လိုအပ်တယ်ဆိုတာကိုတော့ ကျွန်တော်တို့၊ ဆရာထွန်းလွင်ငြိမ်းတို့ hematologists တွေ Ward ထဲက ဆရာဝန်တွေ၊ ဆရာမတွေ ဒီနေရာမှာအများကြီးရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာဖြစ်သလို ကမ္ဘာမှာလည်းဖြစ်ပါတယ်။
- သွေးမှားသွင်းတဲ့ကိစ္စတွေ ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါတွေဟာ Patient safety ပါ၊ ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်အစည်းအဝေးတစ်ခုခေါ်ဖို့ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်ဂျပန်မှာ Ministerial meeting on patient safety တက်ခဲ့တဲ့အတွက် အတွေးအခေါ်လည်း အများကြီးထပ်ရခဲ့ပါတယ်။ ဒါတွေကို ဝေငှဖို့ အစည်းအဝေးကြီးကြီးတစ်ခုခေါ်ဖို့ရှိပေမယ့် အလုပ်ရှုပ်လို့မခေါ်နိုင်သေးပါဘူး။ အဲဒါ ကြောင့် မကြာခင်ခေါ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ အဓိကကတော့ ကျွန်တော်ကျေးဇူးအထူးတင်ချင်တာကတော့ သွေးလှူရှင်များနဲ့ စုဆောင်းပေးတဲ့သူများကို အထူးကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဆရာတို့ ဒီအဖွဲ့တွေက မစုဆောင်းပေးရင် ဘယ်လိုမှမရနိုင်ပါဘူး။
- ဒီကိစ္စကိုဆက်လက်ပြီးတော့ လူမှုရေးဝန်ကြီးများ၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးမှာသာမကပဲ အခြား တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်တွေမှာလည်း ဒါကိုပံ့ပိုးပေးစေချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ခုနပြောတဲ့ စုဆောင်းပေးတဲ့သူတွေ အလုပ်လုပ်မယ်ဆိုရင် အဲဒါလေးကိုပံ့ပိုးပေးစေချင်ပါတယ်။ အဓိကက တော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီနေ့လိုဟာမျိုးကို World Blood Donor Day လိုဟာမျိုးလုပ်တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ကို just to refresh our memory အဖြစ် သတိပေးတာပေါ့။ သေချာမလုပ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ သေသေချာချာသုံးပြီးလုပ်ကြပါလို့ နည်းနည်းသတိပေးတဲ့သဘောမျိုးဖြစ်ပါတယ်။ တကယ့်တကယ်ကတော့ နောက်ဆုံးကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရည်မှန်းချက်ကဘာလဲ Nationally Coordinated Blood Transfusion Service ဒါပဲ၊ Policy ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ roadmap ပဲဖြစ်ဖြစ် နောက်ဆုံးရဖို့သည် မြန်မာလိုပြန်ဆိုရင် "တစ်နိုင်ငံလုံးရှိသွေးသွင်းကုသမှုလုပ်ငန်းများ စနစ်တကျ

ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ဖို့" networking နဲ့လုပ်ဖို့အဓိကပဲ။ Policy က ရှိတော့ရှိမယ်၊ Policy ကို အသုံးပြုပါမယ်။ Policy ကထွက်ပေါ်လာတဲ့ strategy ကိုသုံးပြီးတော့ ဒါကိုသွားတာ ပါ။ "Nationally Coordinated Blood Transfusion Service" (တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ သွေးသွင်းကုသမှုလုပ်ငန်းများ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ရေး) ဒါကိုအဓိကသွားနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျန်တဲ့ဟာတွေကကိုတော့ ကျွန်တော်သိပ်ပြီး အများကြီးမပြောတော့ပါဘူး။

- နောက်တစ်ချက်ထပ်ပြောချင်တာကတော့ အမျိုးသားသွေးလှူဘဏ်က ဝန်ထမ်းတွေအားလုံးကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်က hematologists တွေကတော့ Rational use of Blood ကို ကျွန်တော်တို့ကိုပေးပါ၊ talk တွေလုပ်ပေးပါ၊ အဲဒါအလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ မလိုဘဲနဲ့သွားသွင်းမိတာတွေရှိသလို လိုပြီးမသွင်းမိတာတွေရှိပါတယ်။ ဒါတွေကိုလုပ်ပေးစေချင်ပါတယ်။
- Good laboratory practice ကတော့ National blood center နဲ့ NHL နဲ့ပေါင်းပြီးတော့ လိုအပ်တဲ့ဟာတွေကို တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်ပေါင်းပြီးတော့လုပ်ရင် ကျွန်တော်တို့ဘက်ကလည်း အကူအညီပေးပါမယ်။ ဒါတွေဆိုရင် အများကြီးဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာဆိုရင် (၂၀၀၃) ခုနှစ်ကတည်းက သွေးနှင့်သွေးပစ္စည်းဆိုင်ရာ ဥပဒေပေါ်လာပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဒီမှာပြန်ကြည့်ဖို့လိုတာက (၂၀၀၃) ခုနှစ်ကပေါ်တဲ့ဥပဒေဟာ အခုအခြေအနေ၊ အချိန်အခါမှာ ကိုက်ညီသေးလား၊ ဥပဒေကနည်းနည်းပြင်ဖို့ရှိပြီး ပြင်မယ်ဆိုရင် ပြင်တဲ့အဆင့်တွေရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်ထင်တာကတော့ ပြင်သင့်တယ်လို့ထင်ပါတယ်။
- (၂၀၀၃)ဆိုတာ (၁၀)နှစ်ကျော်ပါပြီ၊ အခြေအနေအချိန်အခါနဲ့ လုံးဝမတူတော့ပါဘူး။ အရင်အခြေအနေနဲ့မတူတဲ့အပြင် အခုခေတ်မှာတော့ ဒီမိုကရေစီခေတ်ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီဥပဒေကို ဘက်စုံရှုထောင့်ကနေဝေဖန်သုံးသပ်လို့ရသလို သုံးသပ်ခွင့်ရှိပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီခေတ်မှာ မလိုတာပြောင်းပါမယ်၊ လိုတိုး/ ပိုလျှော့ မလိုတာထုတ်ပါမယ်၊ ဒါတွေလုပ်ချင်ပါတယ်။ အဲဒါကိုလည်း National Blood Center ရယ်၊ ညွှန်/ချုပ်(ကုသ/ပက) တို့ဘက်ကဦးဆောင်ပြီး နည်းနည်းလေးပြန်ပြီးတော့ အမြန်သုံးသပ်ပေးစေချင်ပါတယ်။ သုံးလို့ ဖြစ်လား/မဖြစ်လား၊ အဲတုန်းကစပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့အမျိုးသားသွေးဌာနတွေဖွင့်လှစ်တယ် နောက်ပိုင်း (၂၀၁၆)ကျတော့ သီးသန့်ဌာန ဖြစ်ပါတယ်။

- ဒီနေရာမှာကျွန်တော် ဆရာဦးရဲမြကို ကျေးဇူးအများကြီးတင်ပါတယ်။ အခုလောလောဆယ် မြန်မာ MMA ဥက္ကဋ္ဌ၊ သူဟာ National Blood Bank ကိုရအောင် နေရာရရှိရေးကအစလုပ်ပေးတာ ကျွန်တော်သိပါတယ်။ သူ့အဲဒီအချိန်ကပြောပါတယ်၊ ကျွန်တော်က အဲဒီအချိန်က WHO မှာဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဒီမှာမှတ်တမ်းတင်ကြောင်း ပြောကြားလိုပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကလည်း သွေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ကိစ္စဟာ အထူးအရေးကြီးတဲ့အတွက် အမြဲမပြတ် surveillance လုပ်ပြီးတော့ ပံ့ပိုးမယ်ဆိုတာကို ဒီနေရာကနေ ကျွန်တော်ပြောချင်ပါတယ်။
- အဓိကကတော့ သွေးလုပ်ငန်းမှာအောင်မြင်ဖို့ဆိုတာ networking ရှိဖို့အရေးကြီးပါတယ်။ ဗဟို၊ တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ပြည်နယ်၊ မြို့နယ် ဒါ networking ဆိုတာ Blood Bank တင်မကပါဘူး၊ လှူတဲ့ သူတွေမှာလည်း networking ရှိရပါမယ်။ အခုတော့ ပါလား/မပါလားဆိုတာ မသိပါဘူး။ Networking တွေမှာ ဘယ်သွေးလှူရှင်အဖွဲ့ကစွမ်းဆောင်ပြီးတော့ လူ့ဘယ်လောက်လှူတယ်၊ ဒါလေးတွေက စာရင်းလေးအနေနဲ့ ဇယားလေးချထားလိုက်ရင်ကောင်းမယ်၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးက သွေးလှူရှင်အဖွဲ့ကဆိုရင် မကွေးတိုင်းဒေသကြီးကတော့ တော်တော်များနေပြီ၊ ကျွန်တော်တို့တိုင်းဒေသကြီးကတော့ Unit (၅,၀၀၀)ပဲရသေးတယ်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးကတော့ (၂၀,၀၀၀)ရနေပြီ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် Healthy Competition လို့ခေါ်ပါတယ်။
- "ကောင်းမွန်သောပြိုင်ဆိုင်မှု" ဒါလေးတွေကိုလည်း လုပ်ပေးဖို့လိုတဲ့အတွက် National Blood Center ကအဲဒီ ဇယားပုံစံကိုပေးမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ Website မှာတင်ပြီး ချက်ချင်း Facebook မှာတင်ပေးပါမယ်၊ ဒါအလွန်ကောင်းတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေကနေပြီး လုပ်နေတာကောင်းတဲ့အရာ တစ်သိန်းမက၊ တစ်သန်းမကရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း တစ်ချို့နေရာတွေမှာ မကောင်းတာကမဖြစ်သင့်တာတွေ တစ်ချက်တစ်ချက်ဖြစ်လိုက်ရင် ကျွန်တော်တို့က blown out of proportion ပေါ့။ ဖြစ်တာကဒီလောက်၊ ချဲ့တာကဒီလောက် ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒါမျိုးတွေ ကျွန်တော်တို့ တော်တော်ခံရပါတယ်။
- မနေ့ကဆိုရင် CWH မှာ IVF in vitro fertilization တွေအောင်မြင်ပါတယ်၊ ကလေးတွေမွေးလာပြီ။ ဒါတွေက ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ အလွန်ထူးခြားပြောင်မြောက်တဲ့အရာဖြစ်ပါတယ်။ ထပ်ပြီးတော့ ကျွန်တော်ပြောချင်တာကတော့ ပါမောက္ခ/ဌာနမှူး (သွေးရောဂါပညာဌာန) လည်း ရှိတုန်း သွေးနဲ့ပတ်သက်ပြီးဆရာတို့က လုပ်ပေးစေလိုပါတယ်။ Clinical field မှာ ဒါထက်ပိုကောင်းအောင် ဆရာတို့လုပ်ချင်တာကို ကျွန်တော်တို့ပံ့ပိုးပေးပါမယ်၊ အဲဒါလေးကို ဒီနေရာမှာ ဆရာကိုလည်း ပြောချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဒီမှာ သွေးတွေကို ပြန်ပြီး review လုပ်တဲ့အခါမှာ

National Blood Center မှာလှူတဲ့လူက တစ်နေ့တစ်နေ့များလာပြီး၊ များလာတယ်ဆိုတာ Population Growth အရနဲ့၊ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့်အက်ဆီးဒင့်တွေ များလာပါတယ်။

- ကားတွေများပြီး လိုအပ်ချက်ကလည်းများလာပါတယ်။ ဒီနှစ်ခုကို လိုက်လျောညီထွေရှိဖို့က ခုနသွေးလှူရှင်များနဲ့၊ သွေးလှူရှင်များကို ပိုလှူအောင်လုပ်ပေးတဲ့အဖွဲ့ရဲ့အခန်းကဏ္ဍဟာ အလွန်အရေးကြီးလာပြီဆိုတာ တင်ပြချင်ပါတယ်။
- ကျွန်တော်တို့ National Blood Center မှာ လုပ်နေတဲ့ဟာကတော့ ကမ္ဘာမှာသုံးနေတဲ့ standard တွေ၊ SOP တွေအတိုင်း လုပ်နေပါတယ်။ ရာနှုန်းပြည့်မရရင်တောင်မှ satisfactory level ကျေနပ်လောက်တဲ့အဆင့်ထိတော့ ကျွန်တော်တို့ရနေပါတယ်။ ဒါလောက်နဲ့တင် ကျွန်တော်တို့ကမကျေနပ်ဘဲ ဒါထက်ဆက်ကောင်းအောင် လုပ်ဖို့ရှိပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့တွေကတော့ ဆရာတို့သိတဲ့အတိုင်း ဘာသာရေးအဖွဲ့တွေ၊ စက်ရုံအလုပ်သမားတွေက ပိုလှူဖို့လိုပါတယ်။ သူတို့ကလှူနိုင်ပါတယ်။ လှူနိုင်အောင် ကျွန်တော်တို့က သူတို့ကိုဟောပြောတဲ့အခါမှာတော့ သွေးလှူတယ်ဆိုတာ အရပ်သားအနေနဲ့ သွေးလှူတာပဲသိတယ်၊ သွေးထဲမှာဘာတွေပါလဲ၊ ခုန WBC တွေပါတယ်၊ Virus ရောဂါတွေတိုက်ထုတ်မယ် ပဋိပစ္စည်းတွေပါမယ်၊ အကုန်လုံးသွေးထဲမှာပါဝင်တဲ့ ပစ္စည်းတွေကို နားလည်အောင်ပြောဖို့လိုပါတယ်။
- ခင်ဗျားလှူလိုက်တဲ့ သွေးဟာ သွေးထဲမှာဒါတွေဒါတွေပါတဲ့အတွက် ရတဲ့သူမှာ ဘယ်လိုတွေအကျိုးရှိတယ်ပြောမှ သူတို့ကပိုလှူချင်မယ်။ အဲဒါလေးကတော့ ဒေါ်သီတာအောင်တို့က စာအုပ်လေးဖြစ်ဖြစ် စာစောင်လေးတွေဖြစ်ဖြစ် ထုတ်ထားရင်ကောင်းမယ်ထင်ပါတယ်။ သွေးမှာဘာတွေပါလဲဆိုတာနဲ့ သွေးလှူရတဲ့အတွက် ဘာတွေအကျိုးရှိတယ်ဆိုတာကို အထူးသဖြင့် သွေးလှူခြင်းကတော့ အဓိကက ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်တွေ သူတို့မှာ မမွေးခင်သွေးသွန်တာ၊ မွေးပြီးသွေးသွန်တဲ့ရောဂါတွေမှာ အသက်ကယ်တာပါ။ လုံးဝလုံးဝ အသက်ကယ်တာပါ။ သွေးမရှိရင် အမေတစ်ယောက်ကသေပါပြီ။ အားလုံးမှာလည်း အမေရှိတဲ့သူတွေပါပဲ၊ ဟုတ်လား၊ အမေမရှိဘဲနဲ့ လူဖြစ်မလာဘူးဆိုတော့က အမေတွေရဲ့အသက်ကိုကယ်ဖို့က သွေးဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ အထူးသဖြင့် တောမှာပေါ့ဗျာ သွေးလေးသွင်းထားလို့ရှိရင်ရပြီးတော့ မြို့နယ်ဆေးရုံဖြစ်ဖြစ်၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံဖြစ်ဖြစ် ပို့လိုက်လို့ရှိရင်မသေနိုင်ပါဘူး။ သွေးဟာ အမေများရဲ့အသက်ကိုကယ်တင်မယ်ဆိုတာ အလွန်အရေးကြီးတဲ့အတွက် အဲဒါလေးတွေကို သိသင့်ပါတယ်။

- နောက်တစ်ခုကတော့ လူမှုရေးဝန်ကြီးတို့ဦးဆောင်ပြီးတော့ ပညာပေးဟောပြောပွဲတွေ၊ ရုပ်ရှင် ဇာတ်လမ်းတွေ၊ စီမံချက်တွေ များများလုပ်ပေးပါ။ ကျွန်တော်တို့လူတွေက ဆရာတို့နဲ့ပေါင်းပြီး လုပ်ဖို့အဆင်သင့်ပါပဲ။ ကျန်တာတွေကတော့ သွေးလှူရှင်နေ့ဆိုတာ ဆရာတို့သိတဲ့အတိုင်း တစ်နှစ်မှာတစ်ခါ တက်တဲ့သူတွေကမတူတဲ့အတွက် ဆရာတို့အားလုံးကိုပြောချင်တာက ဒီနေ့က ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်မှာ A,B,O သွေးအုပ်စုအတွက်ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့တဲ့ Noble prize winner, Australian - American လူမျိုး Carl Landsteiner ရဲ့မွေးနေ့ဖြစ်တဲ့ ဇွန်လ (၁၄)ရက်နေ့ကို အမှီသဟဲပြုပြီးတော့ သွေးလှူရှင်များနေ့ဖြစ်လာပါတယ်။ ပထမဆုံးကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က ၂၀၀၅ မေလမှာ ၁၉၂ နိုင်ငံက ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှာ ဒီနေ့လုပ်ဖို့သတ်မှတ်ခဲ့ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ညီလာခံမှာ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်ရှိပါတယ်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တုန်းက ၁၉၂ နိုင်ငံ၊ အခု ၁၉၄ နိုင်ငံ အဲဒီတုန်းက သူတို့က WHA resolution တွေချလိုက်ပါတယ်။ အဓိဋ္ဌာန်အားဖြင့်ပေါ့၊ WHA မှာ resolution တွေအများကြီးရှိပါတယ်။ Resolution ချပြီးတော့ ဒီနေ့တော့ အလွန်အရေးကြီးတဲ့အတွက် ဇွန်လ (၁၄)ရက်နေ့ကိုတော့ World Blood Donor Day ဆိုပြီးတော့သတ်မှတ်ဖို့ အတည်ပြုခဲ့ပါတယ်။
- ဒါကိုလည်း ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကအသိအမှတ်ပြုတဲ့အပြင် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က ထုတ်ထားတဲ့ Guideline တွေ၊ SOP တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ aide-memories ဆိုပြီးထုတ်ပါတယ်။ Aide-memories ဆိုတာ တော်တော်ကောင်းပါတယ်၊ aide-memories လေးတွေသိမှာပါ။ အများကြီးဆက်တိုက်ထုတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာကတော့ ကျွန်တော်သိသလောက် Haemovigilance ဆိုတာ သိပ်မလုပ်နိုင်သေးပါဘူး။ Haemovigilance ကဘာလဲဆိုတော့ လှူတဲ့နေရာကစပြီးတော့ ဟိုးနောက်ဆုံးသွေးသွင်းတဲ့နေရာအထိကို အဆင့်တွေ၊ လုပ်ငန်းစဉ်တွေရှိပါတယ်။
- အဲဒါတွေကိုပြန်ပြီး ကြပ်မတ်ကြည့်ရှုပြီးကောင်းအောင်လုပ်တာ၊ Haemovigilance ဒါကို ကျွန်တော်တို့လုပ်ရပါမယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ဝန်ထမ်းအိမ်ရာရရှိရေးကိစ္စစသဖြင့် အများကြီးရှိလို့ ကျွန်တော်တို့ဒါတွေကိုတော့ အများကြီးမလုပ်နိုင်သေးပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအဆင့်တွေမှာ အရေးကြီးတဲ့အချက်တွေရှိတယ်။ ဒီအချက်တွေမှားရင်တော့ လူသေပါမယ်၊ ဒါကိုတော့ ဦးစားပေးရပါမယ်။ အဲဒီတော့ Haemovigilance နဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဖြစ်နိုင်တဲ့အတိုင်းအတာမှ နည်းနည်းလုပ်ဖို့စဉ်းစားပေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ပြည်နယ်တွေမှာ သူ့ဟာနဲ့သူလုပ်ဖို့ ကျွန်တော်ပံ့ပိုးပေးပါမယ်၊ အဲဒါလေးတွေရှိပါတယ်။

- ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ ကျွမ်းကျင်မှုပိုင်းဆိုင်ရာမှာ haematologists တွေနဲ့ပေါင်းပြီးလုပ်မယ်၊ ပစ္စည်းကိရိယာပိုင်းကတော့ လိုအပ်တာကို အများကြီးပံ့ပိုးမယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီနေရာကနေပြီး ပြောကြားလိုပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်ကတော့ ဒီနှစ်ရဲ့ ကမ္ဘာ့ဆောင်ပုဒ်ကတော့ ဒီမှာရေးထားတဲ့အတိုင်းပါပဲ "Be there for someone else, give blood save lives" "အများသူငှာကူညီကာ သွေးလှူခြင်းဖြင့်အသက်ကယ်ပါ" ဆိုတာ သူ့ရဲ့နောက်ကွယ်မှာ အများကြီးရှိပါတယ်။ Positive implications တွေစဉ်းစားရမှာပါ။ ဒါအလွန်နက်နဲတဲ့စကားတစ်ရပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှာပြောရင်တော့ အချိန်သိပ်မရလို့မပြောတော့ပါဘူး၊ သူ့နောက်မှာအများကြီးရှိပါတယ်။ Positive implications တွေ အများကြီးအများကြီးရှိပါတယ်။
- အဲဒါကိုစဉ်းစားပြီးတော့ ဒါကိုဒီနှစ်မှာ ပိုပြီးတော့လှူဖို့ကို သွေးလှူရှင်များကိုလည်း Request လုပ်ပါတယ်။ ဒါအပြင် သွေးလှူရှင်များပိုရဖို့အတွက် ဒီအသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အကူအညီတောင်းပါတယ်။ တစ်ခုအရေးကြီးတာက ပြည်သူတွေကို ရှင်းပြတဲ့အခါမှာတော့ တတ်နိုင်သမျှအလွယ်ဆုံး၊ အရှင်းဆုံးနှင့် နားလည်တဲ့ဟာလေးပဲ သုံးစေချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆရာဝန်တွေများသောအားဖြင့် ပါးစပ်ကပြောမိတာပေါ့လေ၊ Medical terms တွေက အလိုလျောက်ပါသွားတော့ အဲဒါလေးတွေ တတ်နိုင်သမျှလျှော့ဖို့လိုပြီး ကျွန်တော်လည်းလျှော့ပါမယ်။ ပြည်သူများအလွန်နားလည်လွယ်တဲ့ ထိရောက်တဲ့ဟာလေးတွေ လုပ်စေချင်ပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက်က သွေးလှူရှင်များ၊ ကျွန်တော်ကဘာကို အထူးပြောလိုလဲဆိုတော့ ဒီသွေးဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ယောက်ကလှူတဲ့သွေးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ခရစ်ယာန်လူမျိုးဖြစ်ဖြစ်၊ မွတ်စလင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဟိန္ဒူဖြစ်ဖြစ် အကုန်ရောက်သွားပြီး မွတ်စလင်ဘက်က လှူတဲ့သွေးကလည်း အကုန်လုံးဆီကိုရောက်သွားပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာလှူလို့ ဗုဒ္ဓဘာသာပေးရမယ်မဟုတ်ဘူး အကုန်လုံးကိုရောက်ပါတယ်၊ အဲဒါအလွန်ကောင်းပါတယ်။ ဒီလိုလူမျိုးအချင်းချင်း ဆက်ဆံရေးပိုကောင်းအောင်လို့ ဒါအလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ အဲဒါလေးတွေသိဖို့လိုပါတယ်၊ အားလုံးပေါင်းစည်းမှုကို ကျွန်တော်တို့ရအောင် လုပ်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။
- နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ဒီနေ့အခမ်းအနားလာတက်ပေးတဲ့အတွက် အများကြီးချီးကျူးဂုဏ်ပြုပါတယ်။ ဆရာတို့လည်း ဒီမှာဆက်လက်ပြီးတော့လှူပေးပါ၊ အလွန်အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကျန်းမာရေးမှာ သွေးမရှိလို့ရှိရင်လူသေပါမယ်၊ အဲဒါကြောင့်အထူးအရေးကြီးပါတယ်။ လူနာများ အပူအပင်ကင်းစွာနဲ့ကုသနိုင်ဖို့ စေတနာရှင်သွေးလှူရှင်များကို ဦးဆောင်ပေးတဲ့သူများကို အထူးကျေးဇူးတင်ပါတယ်လို့ ထပ်မံပြောကြားလိုပါတယ်။ ဒါစကားအပိုပြောတာ

မဟုတ်ပါဘူး၊ တကယ့်ကိုအရေးကြီးပြီး ကျေးဇူးတင်ထိုက်တဲ့သူဖြစ်လို့ ကျွန်တော်ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောကြားရင်းနဲ့ နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သူများစာရင်း

- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ လူမှုရေးဝန်ကြီး
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့် တာဝန်ရှိသူများ
- ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းရှိဆေးရုံကြီးများမှ ဆေးရုံအုပ်ကြီးများ
- မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းဥက္ကဋ္ဌ
- ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှတာဝန်ရှိသူများ
- အမျိုးသားသွေးလှူဘဏ်မှတာဝန်ရှိသူများ
- သွေးလှူရှင်များ
- ဖိတ်ကြားထားသူများ

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏လက်ရေးမှမူ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)